

РЕШЕНИЕ

№ 23887

гр. София, 18.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 17.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **9172** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.204, ал.4 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).
Образувано е по искова молба на "МБАЛ БОЛНИЦА ЕВРОПА" ООД с ЕИК[ЕИК] срещу Министерство на здравеопазването, с която са предявени иски за заплащане на обезщетение за претърпени вреди от незаконосъобразен административен акт – Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването, отменен с решение № 8485/06.06.2019г. по адм. дело № 14047/2018г. на ВАС, VI отделение, влязло в сила на 10.02.2020г. с постановяване на решение № 2036/10.02.2020г. по адм.дело № 8875/2019г. на ВАС, Петчленен състав.

Ищецът поддържа, че е лечебно заведение за болнична помощ, като е издадено Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-387/15.04.2016г. Със Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването е наредено да се отнеме Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-387/15.04.2016г.; да се прекрати лечебната дейност на заведението, считано от датата на съобщаване на заповедта; отнемането на разрешението да се впише в регистъра на лечебните заведения. С определение № 645 от 15.01.2019г. по адм. дело № 15379/2018г. по описа на ВАС е оставено без уважение искането на ищеца за спиране на допуснатото по силата на закона предварително изпълнение на заповедта. С решение № 8485 от 06.06.2019г. по адм. дело № 14047/2018г. по описа на ВАС е отменена Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. Решението е оставено в сила с решение № 2036 от 10.02.2020г.

по адм. дело № 8875/2019г. по описа на ВАС, Петчленен състав. Ищецът сочи, че в резултат на незаконосъобразния административен акт - Заповед № РД-10-08/31.10.2018г., е претърпял вреди, които са в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с издадения акт. Соци, че с тази заповед е прекратена лечебната му дейност, поради което не е могъл да реализира доходи. В резултат на отнемането на разрешение № МБ-387/15.04.2016г. едностранно са прекратени и двата сключени договора за осъществяване на болнична медицинска помощ с Националната здравноосигурителна каса, а именно Индивидуален договор № 22-4837/22.05.2018г. за оказване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки и Индивидуален договор № 22-6978/22.05.2018г. за извършване на амбулаторни процедури. Договорите са прекратени със Заповед РД № 15-777/30.11.2018г. и Заповед РД № 15-776/30.11.2018., издадени от директора на СЗОК. Поддържа, че по този начин лечебното заведение е лишено внезапно и от гарантирания му от бюджета на НЗОК значителен месечен приход. На практика, в периода от издаването на заповедта за отнемане на лиценза до края на месец февруари 2020г. ищецът не е имал право и не е осъществявал медицинска дейност. Поддържа, че въпреки това дружеството е продължило да съществува като юридическо лице и да има задължения към държавни органи и частни лица, произтичащи от извършваната до момента дейност. С оглед максимално намаляване на разходите ищецът поэтапно е прекратил трудовите и граждански договори на всички медицински специалисти и помощен персонал, като са останали само тези служители, без които не може да функционира като субект на правото. Поради внезапното спиране на всякакви приходи обаче, ищецът не е бил в състояние да изплати дължимите трудови възнаграждения и обезщетения на персонала, който е освободен. Освен това лечебното заведение е принудено да поддържа и съхранява притежаваната от него медицинска апаратура, въпреки че не извършва медицинска дейност, за което също генерира разходи. Аналогично, с цел запазване на сградата, в която се помещава болницата, са продължили да се заплащат всички дължими суми за наем и поддръжка на сградата, тъй като намирането на нова подходяща сграда и нейното ремонтване и привеждане във вид, годен за нуждите на болница, би било в пъти по-скъпо от изплащането на наема на вече действаща и използвана от години сграда за това. Поддържа, че поради невъзможност да изплаща дължимите суми по договорите за кредит, болницата е подписала споразумение с МЦ „ЕВРОХЕЛТ“ ЕООД, по силата на което МЦ „ЕВРОХЕЛТ“ ЕООД е отпуснал средства на МБАЛ Европа за поемане на текущите нужди, в т.ч. регулярните вноски по изплащане на кредитите. В периода 01.01.2019г.-01.02.2020г. отпуснатите суми за покриване на месечните вноски по трите договора за кредит, в т.ч. текущи нужди на лечебното заведение, възлизат на 399 503,79 лв. В случай, че МБАЛ Европа е осъществявала дейността си през 2019г., съответно е генерирала доходи, то тя е нямало да изпадне в невъзможност да заплаща задълженията си и да търси други източници за кредитиране. Сключването на договора за заем е пряко следствие от преустановяване дейността на лечебното заведение. В противен случай, преустановяването би довело до заплащането на санкционни неустойки или друг непредвиден по договора разход, който също би бил в причинна връзка със заповедта. Ищецът поддържа, че и след датата на влизане в сила на решението, с което е отменена незаконосъобразната заповед на министъра на здравеопазването (10.02.2020г.) до 24.03.2021г. продължил да търпи вреди за разходи за трудови възнаграждения и осигуровки и за лихви по договора за заем, както и пропуснати

ползи от неосъществена медицинска дейност.

Въз основа на тези твърдения предявява следните икове за заплащане на обезщетения:

За периода от 01.01.2019г. до датата на отмяна на незаконосъобразната заповед (10.02.2020г.):

- за сумата от 23 200 лева, представляваща претърпяна загуба от платени месечни наемни вноски за периода по три договора за наем;

- за сумата от 56 000 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода, месечни суми за поддръжка на сградата по договор за абонаментна поддръжка от 01.04.2018г. сключен с „Еко инженеринг-Строй“ ЕООД;

- за сумата от 16 740,32 лева, представляваща претърпяна загуба от направени за периода разходи за материали (лекарства, други, ел. енергия, операционна, материали медицински, резервни части, храна, материали канцеларски и материали хигиенни);

- за сумата от 166 631,23 лева (съгласно допуснатото изменение на иска с определение в съдебно заседание на 17.09.2024г.), представляваща претърпяна загуба от направени за периода разходи за външни услуги (за сервизно обслужване, топлоенергия, застраховки и др.);

- за сумата от 148 294,61 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода трудови възнаграждения, осигуровки и обезщетения във връзка с прекратяване на трудовите правоотношения;

- за сумата от 399 503,79 лева, представляваща претърпяна загуба от платени на падеж погасителни вноски за периода по сключените от лечебното заведение договор за банков кредит под формата на овърдрафт от 21.04.2015г., договор за банков кредит от 28.09.2015г. и договор за банков кредит от 11.07.2014г., по който ищецът става страна на 15.01.2018г., които суми са отпуснати на ищеца от МЦ „Еврохелт“ ЕООД по силата на Споразумение от 11.01.2019г.;

- за сумата от 31 384,87 лева, представляваща претърпяна загуба от направени за периода разходи за лихви по кредити;

За периода от 11.02.2020г. до 24.03.2021г.:

- за сумата от общо 38 512,73 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода трудови възнаграждения (16 160,10 лв.) и осигуровки (22 352,63 лв.);

- за сумата от 55 598,94 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода разходи за лихви по договора за заем.

Ищецът претендира обезщетение и за пропуснати ползи – вреди от неосъществена медицинска дейност в размер на 369 118,72 лева за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г., и сумата от 369 118,72 лева за периода от 10.02.2020г. до 01.03.2021г.

Ищецът предявява и иск за сумата от 300 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат от сриване на доброто име и репутация на лечебното заведение в обществото и сред пациентите.

Претендира мораторна лихва върху главницата считано от датата на отмяна на незаконосъобразния акт (10.02.2020г.) до датата на предявяване на исковата молба (19.09.2021г.) в размер на 60 993,70 лева, както и законната лихва върху главниците от датата на завеждане на исковата молба (20.09.2021г.) до окончателното изплащане.

Ответникът – Министерство на здравеопазването, чрез своите пълномощници депозира писмен отговор, с който оспорва исковите. Поддържа, че не следва да носи отговорност за вреди от неключване на договор с НЗОК, тъй като МЗ не е страна и не участва в това правоотношение. Оспорва, че е недопустимо юридическо лице да

претендира обезщетение за неимуществени вреди. Оспорва направените от ищеца разходи за периода 01.01.2019г. – 10.02.2020г. да са в причинна връзка с отменения административен акт, поради което поддържа, че те не представляват вреди, които да се обезщетяват по реда на исковото производство. Отделно, на адреса на който ищецът е извършвал дейността си са регистрирани и други лечебни заведения на същия адрес, с оглед на което не става ясно дали плащанията са именно по представените от ищеца договори за наем. Оспорва като недоказани претенциите за вреди от пропуснати ползи, поради липса на пълно и главно доказване за сигурното увеличение на имуществото, ако не беше издадена отменената заповед. Поддържа, че след 10.02.2020г., лечебното заведение не е работило не заради отменената заповед, а поради Ковид – кризата и приетите мерки за действие по време на извънредното положение, като представляващият лечебното заведение е подал изрично писмо с вх.№ 20-00-755/03.11.2020г.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава становище, че предявените иски за обезщетение за претърпените имуществени вреди са основателни и доказани. По отношение претенцията за неимуществени вреди, намира същата за основателна, но не за този размер, който е силно завишен.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното:

По делото не е спорно, а и от приетите писмени доказателства е видно, че с Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-387/15.04.2016г. на "МБАЛ БОЛНИЦА ЕВРОПА" ООД е разрешено да осъществява дейностите по: диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболнична помощ; рехабилитация; диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения; клинични изпитвания на лекарствени продукти и медицински изделия съгласно действащото в страната законодателство; учебна и научна дейност. Дейностите се осъществяват по следните специалности: ортопедия и травматология, хирургия, гастроентерология, ушно-носно-гърлени болести, анестезиология и интензивно лечение, физикална и рехабилитационна медицина и образна диагностика. Съгласно разрешението, лечебното заведение осъществява дейността си на адрес: [населено място], [улица].

Със Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването (приложена по делото), на основание чл.51, ал.1, т.2 от ЗЛЗ, вр. с писмо вх.№ 97-187/13.06.2018г. и вх.№ 97-187/04.09.2018г. от ИА „Медицински одит“ за извършени проверки в "МБАЛ БОЛНИЦА ЕВРОПА" ООД, е наредено отнемане на разрешението за осъществяване на лечебна дейност; прекратяване на лечебната дейност, както и да се впише в регистъра отнемането на разрешението. Като основание за постановяване на акта е посочен доклад от ИА „Медицински одит“, с който е установено, че „МБАЛ Болница Европа“ ООД е извършила лечебна дейност, за която няма издадено разрешение. Не е спорно, че лечебното заведение е уведомено за издадения акт с писмо от 05.11.2018г. и е преустановило дейността си.

Заповедта на министъра на здравеопазването е обжалвана от „МБАЛ Болница Европа“ ООД, като въз основа на жалбата е образувано адм. дело № 14047/2018г. на ВАС, Шесто отделение. С решение № 8485/06.06.2019г. по делото, е отменена обжалваната Заповед № РД-10-08/31.10.2018г., като съдът е приел, че тя е незаконосъобразна, тъй като е издадена при неправилно приложение на материалния закон. Решението е

обжалвано от министъра на здравеопазването, като по жалбата е образувано адм.дело № 8875/2019г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия. С решение № 2036/10.02.2020г. е оставено в сила решение № 8485/06.06.2019г. по адм. дело № 14047/2018г. на ВАС, Шесто отделение. Мнозинството от състава на Петчлениния състав на ВАС е приел, че оспорената заповед е издадена при накърняване на принципа за съразмерност по чл.6 АПК.

След отмяната на административния акт се събдва процесуалното условие на чл.204, ал.1 АПК за предявяване на иск за обезщетение за вреди причинени от отменения незаконосъобразен акт, в случая - Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването.

Съгласно чл. 203, ал.1 АПК, исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава. За неуредените въпроси за имуществената отговорност по ал. 1 се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди или на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража – ал.2. Държавата и общините, съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове.

За да е основателен предявеният иск, по аргумент от разпоредбата на чл. 154, ал.1 ГПК в тежест на ищеца е да докаже реалното настъпване на твърдените вреди и причинно-следствената връзка между тях и отменения незаконосъобразен акт.

В подкрепа на твърденията си за претърпени вреди и причинната връзка с отменения акт, ищецът представя писмени доказателства:

Три броя договори за наем на недвижим имот и анекси към тях, по силата на които „МБАЛ Болница Европа“ ООД ползва възмездно помещения в сграда в [населено място], [улица], срещу заплащане на месечен наем в размер на 4100 лева по Анекс от 24.03.2017г. към договор за наем на недвижим имот от 07.08.2014г.; месечен наем в размер на 5000 лева по договор за наем на недвижим имот от 24.07.2013г. и Анекси от 19.02.2018г. и 31.07.2019г. към него и месечен наем в размер на 4100 лв. съгласно Анекс от 24.03.2017г. към договор за наем на недвижим имот от 07.08.2014г. Представени са и справки от счетоводството на ищеца във връзка с плащанията по договорите за наем.

Представен е договор за абонамент на поддръжка от 01.04.2018г. сключен между „МБАЛ Болница Европа“ ООД (възложител) и „Еко Инженеринг – Строй“ ЕООД (изпълнител), по силата на който изпълнителят се задължава да предоставя услуги – ежемесечно почистване или по-често при възлагане на сградния фонд ползван от болницата включително стълбища, асансьор, рецепция, фойе, както и кабинети, стаите стационар; текуща поддръжка и ремонт на сградата – отстраняване повреди свързани с покрив, ВиК, вътрешна и външна мазилка, дограма, както и боядисване при възлагане от управителя, срещу заплащане на месечна цена в размер на 4000 лева. Представени са фактури и справки от счетоводството.

Приет е като писмо доказателство Протокол за извършена проверка № ПР1916890/26.06.2019г. от контролни органи на дирекция „Инспекция по труда“ С. – [населено място], с който са установени нарушения на трудовото законодателство и са

дадени предписания по реда на чл.404 КТ, работодателят „МБАЛ Болница Европа“ ООД да заплати на посочените служители определеното обезщетение за неизползван платен отпуск, обезщетение за оставане без работа съгласно чл.222, ал.1 КТ и обезщетение за неспазен срок на предизвестие съгласно чл.220, ал.1 КТ. Приложени са и счетоводните документи във връзка с плащанията.

Приет е като писмено доказателство договор за банков кредит под формата на овърдрафт от 21.04.2015г. (и анекси към него), по силата на който, „Българо-американска кредитна банка“ АД предоставя на „МБАЛ Болница Европа“ ООД (кредитополучател), банков кредит под формата на овърдрафт в размер до 100 000 лева, които да се използват единствено за оборотни средства, срещу задължението на кредитополучателя да възстановява сумите на падеж, както и да заплаща дължимите лихви. Солидарен длъжник по договора е „МБАЛ Болница Еврохелт“ ООД.

Приет е като писмено доказателство договор за банков кредит № 030518.01 от 11.07.2014г. (и анекси към него), сключен между БАКБ АД и „МБАЛ Болница Европа“ ООД като кредитополучател, както и трети лица – солидарни длъжници, по силата на който банката е отпуснала банков кредит в размер на 525 000 евро, срещу задължението за връщането му на месечни погасителни вноски, ведно с договорената лихва. Представени са още договор за встъпване в дълг и договор за банков кредит от 28.09.2015г., по силата на който ищецът е получил банков кредит в размер на 100 000 лева.

Представени са по делото сключени между НЗОК и „МБАЛ Болница Европа“ ООД, Индивидуален договор № 22-4837/22.05.2018г. за оказване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки и Индивидуален договор № 22-6978/22.05.2018г. за извършване на амбулаторни процедури. Представени са извлечения за получените суми по договорите, както и справка за изплатените суми - на лист 513 и 530 от делото. Приети са като писмени доказателства Заповед РД № 15-776/30.11.2018г. и Заповед № РД № 15-777/30.11.2018г. на директора на СЗОК, с които се прекратяват без предизвестие двата договора, поради отнемане на разрешителното за осъществяване на лечебна дейност със Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването.

Приложени са по делото данъчни декларации, счетоводни баланси, както и договора за паричен заем сключен между ищеца и МЦ Еврохелт ЕООД за сума възлизаща в размер на 560 000 лева.

Приета е като писмено доказателство справка за броя регистрирани лечебни заведения на адрес – [населено място], [улица] – лист 525 от делото.

Приети са и справки от НАП съдържащи данни за подадени декларации по образец № 6 за периода 01.01.2019г. – 01.03.2020г., както и за актуалното състояние на трудовите договори при ищеца за същия период.

Писмените документи и счетоводните записвания в счетоводството на ищеца са обсъдени в изготвеното заключение на съдебно-икономическа експертиза, приета в съдебно заседание на 27.06.2023г. Изслушано е и повторно заключение по въпросите касаещи извършени разходи за външни услуги и за възнаграждения и обезщетения на персонал. Заключение е прието в съдебно заседание на 21.05.2024г.

По делото са събрани и гласни доказателства – показания на свидетел и обяснения на страна.

Свидетелката М. М. Г. – работи при ищеца от 2015г. като медицинска сестра, асистент на управителя, а понастоящем - главна медицинска сестра. Дава показания, че дейността на болницата била прекратена веднага след съобщаване на заповедта

на МЗ, като се е наложило да се освободят всички служители. Останали само няколко служители от счетоводството, които е трябвало да оформят документите за освобождаване на персонала, както и свидетелката, която да осъществява контакта между служителите и счетоводството. Потвърждава, че и след преустановяване на медицинската дейност, болницата продължила да има разходи по сключените договори с абонаментни такси. Свидетелства, че след възстановяване на дейността на лечебното заведение е имало период, в който трудно болницата е зароботила, може би една година след това са започнали отново да идват пациенти. Имали проблеми и при сключването на новия договор с НЗОК, тъй като трудно намерили персонал, който да назначат, за да отговорят на изискванията за сключване на индивидуален договор. Дава показания, че случаят с отнемане на разрешителното на болница се разпространил по медиите и се разчуло, което довело до спад на доверието на пациентите към работата на лечебното заведение. Реално, от 2021г. болницата възобновила дейността си, но и към настоящия момент, пациентите са по-малко от тези отпреди отнемането на разрешителното.

В дадените обяснения управителят на „МБАЛ Болница Европа“ ООД – д-р В. Т. Ц. заявява, че след заповедта болницата е прекратила осъществяването на медицинска дейност, но се е налагало да продължи административната, тъй като дружеството е останало да съществува като ЮЛ. В тази връзка са продължили и разходите за тази дейност и изпълнението на задълженията по сключените договори. Заявява, че след възстановяване на дейността се наблюдава отчетлив отлив на пациенти, което се дължи на сринатата репутация на лечебното заведение. Имат и големи трудности с набирането отново на персонал.

Въз основа на така събраните по делото доказателства, съдът намира от правна страна следното:

Правната квалификация на предявените иски е разпоредбата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, съгласно която Държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове.

В процесния случай се претендира обезщетение за вреди от административен акт - Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването. Актът е отменен като незаконосъобразен с влязло в сила съдебно решение, с оглед на което ищецът има право на обезщетение за претърпените вреди от акта.

Исковите са насочени срещу Министерство на здравеопазването, което е надлежният ответник с оглед разпоредбата на чл.205, ал.1 АПК.

Отговорността на Държавата за вреди от незаконосъобразен акт на администрацията, има обективен характер и се реализира чрез заплащане на обезщетение, което съгласно чл.4 от ЗОДОВ се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразните актове. Доказването на вредите и на причинно-следствената връзка между тях и незаконосъобразния акт, е в тежест на ищеца, сезирал съда с иск за заплащане на обезщетение по реда на този закон.

По отношение на отделните иски:

Ищецът претендира обезщетение за имуществени вреди – претърпяна загуба в резултат от незаконосъобразния акт, по следните отделни претенции:

По иска за сумата от 23 200 лева, представляваща претърпяна загуба от платени месечни наемни вноски за периода 01.01.2019г. до 10.02.2020г. по представените по делото три договора за наем на помещения:

Съществуването на облигационните правоотношения по договорите за наем, не се

оспорва от ответника, а е видно и от приетите писмени доказателства. Доказано е, че за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г., „МБАЛ Болница Европа“ ООД е продължила да ползва помещенията на [улица] по силата на сключените с две физически лица договори за наем, като не се оспорва, а и от писмените доказателства (фактури) и сключението на вещото лице А., се доказва и, че за този период лечебното заведение е плащало уговорените месечни наеми, като платените суми за наем възлизат на 23 200 лева. Тази сума обаче, не представлява имуществена вреда – претърпяна загуба за ищеца в резултат от незаконосъобразния акт. Основанието за плащане на уговорения наем е съществуващото облигационно правоотношение. Направеният разход от ищеца е за изпълнение на негови съществуващи задължения, а не е в резултат на заповедта на МЗ за отнемане на разрешителното за осъществяване на лечебна дейност. Имуществото на ищеца е намаляло със стойността на платените наемни вноски, но основанието за това е изпълнението на задълженията на дружеството по сключените договори за наем, поради което и същото не представлява претърпяна вреда от незаконосъобразния административен акт и не подлежи на възстановяване по предявения иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. По тези съображения, претенцията в тази част е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

По иска за сумата от 56 000 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г., месечни суми за поддръжка на сградата по договор за абонаментна поддръжка от 01.04.2018г. сключен с „Еко инженеринг-Строй“ ЕООД:

Представеният договор доказва наличието на облигационно правоотношение, по силата на което „Еко Инженеринг – Строй“ ЕООД се задължава да предоставя услуги – ежемесечно почистване или по-често при възлагане на сградния фонд ползван от болницата включително стълбища, асансьор, рецепция, фоайе, както и кабинети, стаите стационар; текуща поддръжка и ремонт на сградата – отстраняване повреди свързани с покрив, ВиК, вътрешна и външна мазилка, дограма, както и боядисване при възлагане от управителя, срещу заплащане на месечна цена в размер на 4000 лева. Писмените доказателства (фактури, справки), както и сключението на вещото лице А. установяват, че за исковия период по договора ищецът е платил общо сумата от 56 000 лв., което обстоятелство и не се оспорва от ответника. По изложените по-горе съображения обаче, основанието за извършваните плащания (намаляването на имуществото на ищеца със стойността на тези суми), е изпълнението на задълженията, които ищецът е поел с договора за абонаментна поддръжка от 01.04.2018г. Плащането на сумите по договора, не е в резултат на незаконосъобразната заповед на МЗ, а с оглед облигационните задължения поети с цитирания договор. Платените суми не представляват вреда от незаконосъобразния акт, с оглед на което претенцията в тази част е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

По иска за сумата от 16 740,32 лева, представляваща претърпяна загуба от направени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. „разходи за материали“:

От сключението на вещото лице А. се установява, че за този период, в счетоводството на ищеца са отчетени разходи по сметка 601 „Материали“ в общ размер на 16 740,32 лева, поотделно за лекарства, други, ел. енергия, операционна, материали медицински, резервни части, храна, материали канцеларски и материали хигиенни. За да е основателен така предявеният иск обаче за тези суми, в тежест на ищеца е да докаже, че тези разходи са направени пряко като последица на издадената заповед за отнемане на разрешителното за осъществяване на медицинска дейност. В случая, единствените доказателства за тези разходи са счетоводните записвания, с посочените в тях основания които обаче, не водят до

извод, че разходите са направени именно поради преустановяване на лечебната дейност. Разходи за лекарства, ел. енергия, медицински материали, за операционна, резервни части, храна, хигиенни и канцеларски материали, очевидно са направени във връзка с дейността на дружеството, но не са пряка последица от отнемане на разрешителното за осъществяване на лечебна дейност, с оглед на което претенцията в тази част следва да бъде отхвърлена. По същите съображения следва да бъде отхвърлена и претенцията за сумата от 166 631,23 лева (съгласно допуснато изменение на иска с определение в съдебно заседание на 17.09.2024г.), представляваща претърпяна загуба от направени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. „разходи за външни услуги“. От заключението на вещото лице А., се установява, че в счетоводството на ищеца са осчетоводени плащания по сметка 602 в общ размер на претендираната сума, но се касае за плащания в полза на „Софийска перална компания Евростил“ ООД, „Софийска вода“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „Консулта 2019“ ЕООД, „Топлофикация“ АД, очевидно за задължения свързани с дейността на дружеството. В тази връзка разходите са направени за погасяване на задължения към различни доставчици на услуги, тоест основанието за разходите са доставките на различни услуги, които обаче, не са в резултат на преустановената лечебна дейност на ищеца, с оглед на което и не подлежат на възстановяване по предявения иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Касае е се за разходи свързани с нормалната дейност на ищеца, а не на претърпяна загуба от процесния акт.

По иска за сумата за сумата от 148 294,61 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. трудови възнаграждения, осигуровки и обезщетения във връзка с прекратяване на трудовите правоотношения: По делото не е спорно, а и се установява от гласните доказателства (показанията на свидетелката Г. и обясненията на управителя д-р Ц.), писмените доказателства в това число Протоколът от извършена проверка на ИТ – С., както и заключението на ССЧЕ изготвена от вещото лице К., че след съобщаване на заповедта за отнемане на разрешението за осъществяване на лечебна дейност, „МБАЛ Болница Европа“ ООД е прекратило трудовите правоотношения на 54 служители към 01.11.2018г. и 3 служители към 01.03.2020г., за което са подадени декларации към НАП. От заключенията на двете експертизи се установява, че за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. ищецът е заплатил разходи за обезщетения вследствие прекратяване на трудовите правоотношения със служители за следните суми: сумата от 107,23 лв. (обезщетение по чл.220 КТ за неспазено предизвестие); сумата от 8527,98 лева - обезщетение при уволнение поради спиране на работата за повече от 15 работни дни (чл.222 КТ) и сумата от 16 736,67 лв. (обезщетение за неизползван платен годишен отпуск по чл.224 КТ). Заплащането на тези суми е пряка последица от настъпване на основанието по чл.222 КТ за прекратяване на трудовите договори на служителите поради спиране на работата при работодателя, което го задължава да изплати дължимите обезщетения за уволнението, както и за неизползвания платен годишен отпуск. Настъпване на основанието за прекратяване на трудовите договори – спиране на работата, от своя страна е пряка последица от незаконосъобразната Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на министъра на здравеопазването, с която е наредено отнемане на разрешението за осъществяване на лечебна дейност и прекратяването на лечебната дейност, на практика лечебното заведение е преустановило работа, което е наложило прекратяване на трудовите договори на служителите. В тази връзка, платените от ищеца суми за посочените по-горе обезщетения свързани с прекратяването на трудовите правоотношения със служителите след съобщаване на заповедта на МЗ, общо в размер на 25 371,88 лева (107,23 + 8527,98 + 16 736,67) са пряка и непосредствена последица от

незаконосъобразната заповед. С оглед установените факти по делото, причината за прекратяване на трудовите договори и изплащане на посочените обезщетения на служителите, е заповедта на МЗ, с която е прекратена осъществяваната от ищеца лечебна дейност. По тези съображения, сумата на платените обезщетения се явява пряка и непосредствена имуществена вреда – претърпяна загуба за ищеца от незаконосъобразната заповед, която подлежи на обезщетяване по предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, с оглед на което претенцията е основателна и следва да бъде уважена до размера на сумата от 25 371,88 лева. За разликата над тази сума, до пълния предявен размер от 148 294,61 лева, представляващ платени за периода трудови възнаграждения и осигуровки, претенцията е неоснователна. Плащането на уговореното трудово възнаграждение и дължимите осигуровки е основното задължение на работодателя по трудовото правоотношение. Докато трудовото правоотношение съществува, той дължи изпълнение на тези задължения. В тази връзка плащането на трудовите възнаграждения и внасянето на дължимите осигуровки, не представляват вреда за работодателя от отменената заповед на МЗ, а представляват изпълнение на неговите задължения възникнали от съвсем различен източник – трудовите договори със служителите. По тези съображения, претенцията за тази част (за разликата над сумата от 25 371,88 лева, до пълния предявен размер от 148 294,61 лева) е неоснователна и следва да бъде отхвърлена. По същите аргументи е неоснователна и претенцията за сумата от общо 38 512,73 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 11.02.2020г. до 24.03.2021г. трудови възнаграждения (16 160,10 лв.) и осигуровки (22 352,63 лв.), тъй като тези задължения на работодателя, не са породени от незаконосъобразния административен акт и изпълнението им не представлява имуществена вреда подлежаща на обезщетяване по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

По иска за сумата от 399 503,79 лева, представляваща претърпяна загуба от платени на падеж погасителни вноски за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. по сключените от лечебното заведение договор за банков кредит под формата на овърдрафт от 21.04.2015г., договор за банков кредит от 28.09.2015г. и договор за банков кредит от 11.07.2014г., по който ищецът става страна на 15.01.2018г., които суми са отпуснати на ищеца от МЦ „Еврохелт“ ЕООД по силата на Споразумение от 11.01.2019г.:

Не е спорно по делото, а и от писмените доказателства и заключението на експертизата се установява, че сумите са платени за погасяване на падеж на дължимите вноски по трита банкови кредита, по които е страна ищецът. С плащането на редовно дължимите вноски ищецът не претърпява вреда, а погасява задълженията си по съществуващите облигационни правоотношения. Дължимостта на погасените вноски произтича не от заповедта на МЗ, а от съществуващите преди нея договори за кредит. В тази връзка, независимо какъв е източникът на средствата, с които ищецът е погасявал задълженията си по кредитите, самият факт на плащане на вноските, не представлява за него вреда, а редовно изпълнение на задълженията по договорите, като с плащанията се погасява размерът на неговия дълг по договорите. Дори и сумите да са осигурени с друг заем, отново самият факт на плащане води до погасяване размера на дълга и не представлява вреда от заповедта на МЗ, поради което за тази сума, искът по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, следва да бъде отхвърлен.

Исковете за сумата от 31 384,87 лева, представляваща претърпяна загуба от направени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. разходи за лихви по кредити и за сумата от за сумата от 55 598,94 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 11.02.2020г. до 24.03.2021г. разходи за лихви по договора за заем, също следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. По изложените по-горе

съображения, изпълнението на задълженията породени от сключените от ищеца договори за кредит - за връщане на получената главница на вноски, както и за заплащане на уговорените лихви и такси по договорите, не представлява за него вреда от отменения административен акт и не подлежи на обезщетяване по реда на ЗОДОВ, тъй като основанието за възникване на тези задължения е различно – а именно сключените договори, а не последиците на издадената заповед на МЗ. Не се доказва в процеса, че сумите, които ищецът претендира по настоящата точка, са за заплащане на мораторни лихви или неустойки по договорите, за да се приеме, че се дължат на забава породена от липсата на средства, с оглед преустановената дейност на лечебното заведение. Вещите лица по двете експертизи установяват, че в счетоводството на ищеца са отчетени разходи и от други източници, а не само сключените договори за кредит, като задълженията за забавени плащания са различни, от осчетоводените лихви по кредитите.

По иска за обезщетение за пропуснати ползи – вреди от неосъществена медицинска дейност за периода от 01.01.2019г. до 01.03.2021г. в размер на общо 738 237,44 лева (посочени в исковата молба поотделно: 369 118,72 лева за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. и 369 118,72 лева за периода от 10.02.2020г. до 01.03.2021г.):

Съгласно цитираната по-горе разпоредба на чл.4 от ЗОДОВ, обезщетение на уредените лица от незаконосъобразен акт на администрацията се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, в това число и за пропуснати ползи. Както е обобщено в Тълкувателно решение № 3 от 12.12.2012 г. на ВКС по тълк. д. № 3/2012 г., ОСГТК, в правната доктрина и в съдебната практика, пропуснатата полза се дефинира като неосъществено увеличаване на имуществото на кредитора. Съобразявайки дадените указания с конкретния предмет на настоящото дело (обезщетение за вреда от акт на администрацията), следва да се приеме, че в случая установяването на пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото на увреденото лице (ищецът „МБАЛ Болница Европа“ ООД) би се намирало, ако незаконосъобразният административен акт (Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на МЗ), не беше издаден, съпоставено с имуществото му през периода след издаване на заповедта и докато траят последиците от нея.

Посочено е в цитираното ТР, че тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването.

В конкретния случай, „МБАЛ Болница Европа“ ООД е лечебно заведение предоставящо медицински услуги по договори с НЗОК по КП, както и на свободно договаряне с пациенти. Източникът на доходи са получените суми за предоставените медицински услуги по договорите с НЗОК и от пациентите. Наложена с отменената Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на МЗ забрана за осъществяване на медицинска дейност, лишава лечебното заведение от възможността да реализира доходи. При така установените по делото обстоятелства се мотивира изводът, че единствената причина поради която „МБАЛ Болница Европа“ ООД за периода след 05.11.2018г., не осъществява дейност по предоставяне на медицински услуги, е издадената Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. Административният акт е пряката причина да не се осъществи увеличаването на имуществото на ищеца, чрез получаване на сумите по предоставените медицински услуги по КП (от НЗОК) и от пациенти при свободно договаряне, поради което и съдът приема, че ищецът е претърпял имуществена вреда – пропуснатата полза от незаконосъобразния акт, за която отговорност носи ответникът по предявения иск за обезщетение.

По отношение размера на вредата, съдът кредитира заключението на вещното лице

А., като пълно, обективно и обосновано. Видно е от изготвената от вещото лице таблица 2 към заключението, че ищецът е реализирал приходи в размер на 2 149 559,77 лв. за 2018г.; 357 822,70 лв. за 2019г. и 48 000 лв. за 2020г., като е виден драстичният спад в приходите, породен от преустановената лечебна дейност по силата на Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на МЗ. Вещото лице съобразявайки счетоводния финансов резултат на ищеца за периода 2013-2018г. по години и начислените амортизации дава заключение, че средногодишният резултат се получава - 216 000 лева. Съдът намира, че това е обосновано очакваният годишен финансов резултат, който ищецът би постигнал и в периода от 01.01.2019г. до 01.03.2021г. (целият исков период на претендираното обезщетение за пропуснати ползи), ако не беше забранено да осъществява лечебна дейност, респ. да реализира доходи от нея. За този период, ответникът не твърди и не доказва наличие на никакви други обстоятелства, които да обосноват извод, че ищецът би реализирал по-малки приходи, спрямо резултатите си от предходните пет години. Вещото лице е изчислило какъв е средният годишен финансов резултат за предходните години и при липса на доказателства за промяна в обстоятелствата (извън издаването на отменената заповед), която би довела до съществена промяна във финансовия резултат на ищеца, следва да се приеме, че изчисленият от вещото лице размер съответства на закономерното развитие и отразява реално очакваният резултат и за годните от исковия период - от 01.01.2019г. до 01.03.2021г. За този период, общо очакваният резултат е 481 000 лева (240 000 + 241 000), при кредитиране заключението на вещото лице, като съдът приема, че това е нормалното закономерно увеличаване на имуществото на ищеца, което не се е осъществило само поради действието на отменената заповед, поради което е вреда и следва да се обезщети. По тези съображения, искът е основателен и следва да бъде уважен до размера от 481 000 лева, а за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 738 237,44 лева, следва да бъде отхвърлен.

По иска за сумата от 300 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат от сриване на доброто име и репутация на лечебното заведение в обществото и сред пациентите:

Съдът намира, че от показанията на свидетелката Г. и обясненията на управителя д-р Ц. се установява, че репутацията на лечебното заведение и доверието на пациентите сериозно са били засегнати от издадената Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на МЗ. Това по категоричен начин е установено в периода след отмяната ѝ (след 10.02.2020г.), когато ръководството на лечебното заведение е имало трудности отново да привлече необходимия персонал за възобновяване на дейността в пълен обем. За факта, че репутацията на „МБАЛ Болница Европа“ ООД сериозно е била засегната свидетелства и обстоятелството на драстичния спад в приходите на лечебното заведение от лечебна дейност в периода след възобновяване на дейността, сравнени с тези отпреди заповедта, което се установява от заключението на вещото лице А.. Този спад на доверието на пациентите и уронената репутация на болницата са се отразили неблагоприятно на основания източник на доходи за ищеца – предоставянето на медицински услуги, като са му причинили имуществени вреди – пропуснати ползи от закономерното увеличаване на имуществото, ако не беше издадена заповедта на МЗ. Тези обстоятелства обаче, са отчетени при разглеждането на иска за имуществени вреди, като за репариране на последиците от засегнатата репутация на лечебното заведение е присъдено обезщетение в доказания размер - 481 000 лева, за исковия период от 01.01.2019г. до 01.03.2021г. По делото не се доказва лечебното заведение да е претърпяло други вреди, различни от пропуснатите ползи от нереализирания доход от лечебна дейност, в това число и „неимуществени“, „нематериални“ вреди,

както са заявени от ищеца в исковата молба. От установеното по делото увреждане от заповедта на МЗ – засягане на репутацията на лечебното заведение и спад на доверието в него, ищецът е претърпял единствено пропуснати ползи, за репарирание на които беше присъдено обезщетение. Други вреди, в това число и неимуществени, не са претърпени с оглед на което искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По претенцията за мораторна лихва:

Отговорността на Държавата за вреди от незаконосъобразен административен акт, възниква след отмяната на административния акт по съответния ред – чл.204, ал.1 АПК. От този момент държавните органи изпадат в забава, дължат лихва върху размера на присъденото обезщетение и започва да тече погасителната давност за реализиране отговорността на Държавата - ТР № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК. В конкретния случай, незаконосъобразният административен акт е отменен със съдебно решение влязло в сила на 10.02.2020г. и от тази дата ответникът дължи мораторна лихва в размер на законната, както се претендира с исковата молба.

Предвид гореизложеното, искът за обезщетение за имуществени вреди – претърпяна загуба от платени обезщетения във връзка с прекратяване на трудови договори следва да бъде уважен за сумата от 25 371,88 лева, а за разликата над този размер до пълно предявения от 148 294,61 лева (платени трудови възнаграждения и осигуровки), следва да се отхвърли. Искът за пропуснати ползи за периода от 01.01.2019г. до 01.03.2021г. следва да бъде уважен до размера от 481 000 лева, и да бъде отхвърлен за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 738 237,44 лева. В останалата част исковете са неоснователни изцяло и следва да бъдат отхвърлени.

По отговорността за разноски:

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ при частично уважаване на предявения иск, ответникът следва да заплати направените от ищеца разноски и заплатеното адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част от иска.

Ищецът претендира сумата от общо 27 450 лева, от които: 300 лв. – платена държ. такса, 2150 лв.- разноски за вещи лица и 25 000 лв. – платено адвокатско възнаграждение съгласно приложения Договор за правна защита и съдействие № 049250 от 12.06.2023г. Ответникът релевира възражение по чл.78, ал.5 ГПК за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение, което съдът намира за неоснователно. По делото единственият безспорен факт е отмяната на заповедта на МЗ. Всички последици от нея и негативното им отражение при ищеца се оспорват от ответника. С оглед твърденията на ищеца и възраженията на ответника, е оформен предметът на доказване по делото, за изясняване на който са били необходими множество писмени, гласни доказателства, както и изслушване на две експертизи, отново с голям обем доказателствен материал. По делото се изясняваха множество спорни въпроси, както от фактическа страна – дали и какви точно разходи е правил ищецът, така и от правна страна – налице ли е правно основание за възстановяване на всеки един от групата разходи в настоящото производство. По тези съображения, съдът като взе предвид действителна фактическа и правна сложност на делото, намира че платеният адвокатски хонорар в размер на 25 000 лева, не е прекомерен с оглед и размера по чл.7, ал.2, т.7 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и не следва да бъде намаляван по възражението на ответника. Така от общо направени разноски в размер на 27 450 лева, ищецът има право на 7041,50 лева, съразмерно с уважената част от исковете. Воден от горното, Административен съд – София-град, 27 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването, **да заплати** на "МБАЛ БОЛНИЦА ЕВРОПА" ООД с ЕИК[ЕИК], на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, сумата от **25 371,88 лева**, представляваща обезщетение за вреди - претърпяна загуба от платени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. обезщетения във връзка с прекратяване на трудовите правоотношения с работници/служители, както и сумата от **481 000 лева** – обезщетение за вреди – пропуснати ползи от неосъществена медицинска дейност за периода от 01.01.2019г. до 01.03.2021г., които вреди са претърпени в резултат на Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на Министъра на здравеопазването, отменена с решение № 8485/06.06.2019г. по адм. дело № 14047/2018г. на ВАС, VI отделение, влязло в сила на 10.02.2020г. с постановяване на решение № 2036/10.02.2020г. по адм.дело № 8875/2019г. на ВАС, Петчленен състав, **ведно** със законната лихва върху главниците считано от 10.02.2020г. до окончателното погасяване, като **ОТХВЪРЛЯ** предявените искове за претърпяна загуба за разликата над сумата от 25 371,88 лева до пълния предявен размер от 148 294,61 лева (платени трудови възнаграждения и осигуровки) и за пропуснати ползи – за разликата над сумата от 481 000 лева до пълния предявен размер от 738 237,44 лева.

ОТХВЪРЛЯ предявените от "МБАЛ БОЛНИЦА ЕВРОПА" ООД с ЕИК[ЕИК], срещу Министерство на здравеопазването, искове с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, за вреди от Заповед № РД-10-08/31.10.2018г. на Министъра на здравеопазването, за сумата от 23 200 лева, представляваща претърпяна загуба от платени месечни наемни вноски за периода 01.01.2019г. до 10.02.2020г.; за сумата от 56 000 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г., месечни суми за поддръжка на сградата по договор за абонаментна поддръжка от 01.04.2018г. сключен с „Еко инженеринг-Строй“ ЕООД; за сумата от 16 740,32 лева, представляваща претърпяна загуба от направени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. „разходи за материали“; за сумата от 399 503,79 лева, представляваща претърпяна загуба от платени на падеж погасителни вноски за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. по сключените от ищеца договор за банков кредит под формата на овърдрафт от 21.04.2015г., договор за банков кредит от 28.09.2015г. и договор за банков кредит от 11.07.2014г.; за сумата от 31 384,87 лева, представляваща претърпяна загуба от направени за периода от 01.01.2019г. до 10.02.2020г. разходи за лихви по кредити; за сумата от 55 598,94 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 11.02.2020г. до 24.03.2021г. разходи за лихви по договора за заем; за сумата от общо 38 512,73 лева, представляваща претърпяна загуба от платени за периода от 11.02.2020г. до 24.03.2021г. трудови възнаграждения (16 160,10 лв.) и осигуровки (22 352,63 лв.), както и за сумата от 300 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат от сриване на доброто име и репутация на лечебното заведение в обществото и сред пациентите.

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването, **да заплати** на "МБАЛ БОЛНИЦА ЕВРОПА" ООД с ЕИК[ЕИК], на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, сумата от **7041,50 лева**-съдебни разноси съразмерно на уважената част от исковете.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

